

PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR

Nastop Invalidskega pevskega zbora 10. avgusta 1944 v Črnomlju (arhiv Partizanskega pevskega zbora)

Vaja Invalidskega pevskega zbora leta 1944 (dokumentacija PPZ)

Dvorana na Krekovem trgu 2, kjer imamo vaje

Kulturno društvu Partizanski pevski zbor, predsednik Jožef Roškar, dirigent Jakob Barbo, korepetitorka Alina Kolomiets. Na nastopih nas spremlja harmonikar Branko Sladič. Vaje imamo vsak ponedeljek in sredo ob 17. uri.

Jožef Roškar

Jakob Barbo

Alina Kolomiets

Iztok Kocen

Branko Sladič

Proslava priključitve Primorske 14.9.2024 ob sidru v parku Zvezda. Na desni fotografiji nastop 13.10.2023 na komemoraciji pred spomenikom 24 talcev na Poljanah. Seznam nastopov je v prilogi.

Štampetov most 14. oktober 2023,

Žale 30.10.2023

Ilova gora 28.10.2023

Urh 1. november 2023

Dom Svobode v Šentvidu 31.1.2024. Govor Rotovnika

Proslava ZZB NOB 8. marca v Cankarjevem domu

Proslava v Slovenj Gradcu 25.4.2024 Slavnostni nagovor je imel Marjan Križman, predsednik ZZB

Slovenj Gradec 25-4-2024

Kulturni dom v Semiču 26.4.2024

26.4.2024 smo imeli koncert v kulturnem domu v Semiču. Pod taktirko Iztoka Kosena smo ob spremljavi orkestra zapeli Kantato Radovana Gobca.

1. maja 2024 smo zapeli na Rožniku. Istega dne popoldan smo zapeli tudi v Bukovljah pri Števerjanu v Goriških brdih v Italiji

Kulturni dom v Bukovljah pri Števerjanu v Italijanskih Goriških brdih 1. maja 2024

8. maja smo zapeli na Orlah,

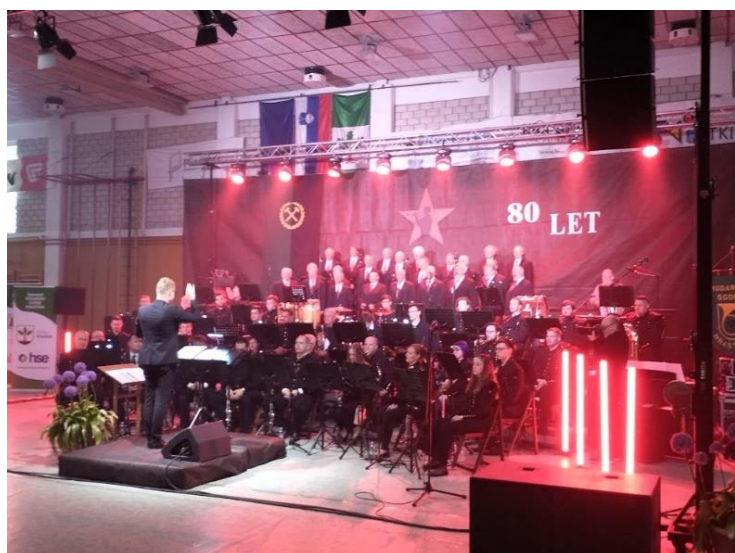
Orle

9. maja na Gradu

11. maja na Kongresnem trgu

12.5. v Trbovljah

Trbovlje, 12.5.2024

Trebnje 19.5.2024

19. maja v Trebnjem

Društvo vojnih invalidov Ljubljana 18.6.2024

Vaje z dirigentom Iztok Kocenom za Kantato

V sredo, 5. junija 2024 je bil v Cankarjevem domu slavnostni koncert ob 80-letnici delovanja Partizanskega pevskega zbora kjer smo med drugim zapeli 45 min. kantato Radovana Gobca Hej partizan, ki jo je napisal 1944. Prisotna je bila tudi predsednica Nataša Pirc Musar in Milan Kučan.

Cankarjev dom 5.6.2024

Cankarjev dom 5.6.2024

Cerkno, 22.6.2024

29.6.2024 Nadlesk, Loška dolina, 80. letnica letališča

Petelinje doline 25.6.2024

Dan borca v Mostecu, 5.7.2024

Rudno polje, 38. pohod veteranov na Triglav, 14.7.2024

16

KULTURA

Zbirnik, 13. junija 2024
kultura@delo.si **DELO**

Partizanske pesmi za prihodnje rodove

Dediščina Petje partizanskih pesmi je vpisano v register nesnovne kulturne dediščine

Na pobudo Partizanskega pevskega zbora, ki je nedavno v ljubljanskem Cankarjevem domu zaznamoval 80-letnico delovanja, je petje partizanskih pesmi vpisano v register nesnovne kulturne dediščine. Poletje Partizanskega pevskega zbora so med drugim izročila tudi ženski pevski zbor Kombinat in Moški pevski zbor Slava Klavara.

ZORNO MATOZ

V ustreznosti vpisa petja partizanskih pesmi v register nesnovne kulturne dediščine so zapisali, da je »umetniška dejavnost: pesništvo zborov in pevskih skupin kot izvajalec partizanskih in sorodnih pesmi ključna za ohranjanje partizanskega glasbenega zročila, pri čemer ne gre le za kulturno spominjanje, ampak tudi za poučevanje, ne bomo skladniške dediščine 20. stoletja. Ob družbenopolitičnih spremembah v dvadesetih letih 20. stoletja so partizanske pesmi izgubile pomen ter postale čisto degradirane in marginalizirane na glasbeni dediščini. V začetku 21. stoletja pa so pevski zbori na novo odkrili spornost potencial partizanskih pesmi ter jih začeli umeščati tudi v sodobne družbene in kulturne kontekste. Tudi s tem so bili na novo uveljavljeni pomen zborovskega izvajanja partizanskih in drugih pesmi upora kot ohranjanja spominke in kulturne dediščine.

Iz Planine v svet

Kulturno društvo Partizanski pevski zbor neguje in posreduje lastno partizansko pesem in pesmi upora. Zbor, ki ima približno 30 pevcev, se predstavlja na samostojnih koncertih, nastopa na mednarodnih in različnih dogodkih v spomin NGS ter se odziva na vabila. Občana ga spominjajo glasbeniki, največkrat je to harmonikar, občane nudi različni orkestri. Partizanski pevski zbor je naslednik invalidskega pevskega zbora, ki je bil ustanovljen leta 1944 v vasi Planina pod Muro, kjer nato Simonič. Prvi zborovodja je bil Karol Pahor, iz 17 okrajnih razporedov je sestavljen zbor, ki pa je rasel in danes zaradi nastopov v

dolini na osvobodilnih usmiljenih. Do konca vojne je nastopal na širinih mlinih in na rodnih gost radia Osvobodilna fronta. Tudi pri program skladb je bil sestavljen po imejnih: tretjina partizanskih, tretjina ljudskih in tretjina avtorskih pesmi.

Za nas je petje uporniških pesmi izražanje osebnega stališča, predvsem pa prenašanje sporočila, da vrednote, kot so upor proti zatiralcem, pa tudi tovarištvo in solidarnost z zatiranimi ter skrb za druge, niso stvar preteklosti, ampak še tako aktualne danes.

ADRIJA ŽELJENČNIK

Po koncu vojne so se zbor demobilizirali in preimenovali v Partizanski invalidski pevski zbor, kar nastopal kot civilni zbor. Leta 1972 se je zbor preimenoval v Partizanski pevski zbor.

Vztrajnost pesmi upora

Predsednik kulturnega društva Partizanskega pevskega zbora, Jožeta Ruškarja, smo vprašali, kaj jih je spodbudilo k temu, da so dali pobudo za vpis petja partizanskih pesmi v register nesnovne kulturne dediščine. »Partizanska pesem spada v skupino pesmi upora. Vsi narodi poznajo pesmi upora. V vseh zgodovinskih obdobjih so bili razlogi za upor in tudi pri nas so pesmi upora nastale že v času kmečkih uporov. V času narodnoosvobodilne borbe med drugo svetovno vojno so se naši predniki uprli okupaciji in kljub težkim razmeram je v tem času prav kulturna dvigala zavest. Poletje gledališča in poezije je prav petje pripovedovalo vala v partizanskih okrajih, kor med civilnim prebivalstvom, ki je podpiralo partizane. Kmalu

po nastanku prvih partizanskih enot so skupaj borci pešeli borbene, delavske, revolucionarne in uporniške pesmi.

Nastale so partizanske pesmi, ki so bile sprva znane ljudski napetosti prilagojenim besedilom, pa prenesene pesmi upora drugih narodov, vključili so se tudi naši skladatelji, ki so ustvarili neopozne skladbe, ki jih še danes radi poslušamo. »Partizanski pevski zbor, katerega osnovno poslanstvo je ohranjanje partizanske pesmi za naše mlajše rodove, je s pobudo o vpisu partizanske pesmi v register nesnovne kulturne dediščine predvsem hoteli ohraniti dediščino pesem,« je pojasnil Ruškar.

Partizanske pesmi

za naslednjo generacijo ženski pevski zbor Kombinat je bil ustanovljen leta 2008, sestavlja ga 40 pevcev. Zbor neguje in posreduje javnosti partizansko pesem in pesmi upora z vsakega sveta in iz različnih obdobji, ki jih vsaj delno izvajajo v življenjskih izdihih. Nekaj je tudi avtorskih pesmi, ki so jih prispelale članice zbora. Najbolj zbera je zelo širok, obsega okrog tisočdeset pesmi, učijo pa se ga na rednih vajah enkrat na teden pod vodstvom dirigentke Marije Mazut. Zbor spremljajo klavirski, basisti in harmonikar.

Adrija Željencnik je povedala, da je za kombinatke »petje uporniških pesmi izražanje našega osebnega stališča, predvsem pa prenašanje sporočila, da vrednote, kot je upor proti zatiralcem, pa tudi tovarištvo in solidarnost z zatiranimi ter skrb za druge, niso stvar preteklosti, ampak še tako aktualne danes, pravi, da je bil to samo z živimi izročili, kot so vedno naši deli.

Slova od zadnjega partizana

Partizanski pevski zbor leta praznuje 80 let delovanja. Zadnjemu partizanu Radoju Okrogliču, ki je še pel v zboru, so zapeli v slovo 9. maja 2018 na Novih Zilah v Ljubljani. Bil je pevec iz prvotne zasedbe invalidskega pevskega zbora. Na fotografiji zbor, pesmi v Črnomlju leta 1944, soji Okrogliči prvi v prvi vrstini poleg dirigenta Karola Pahorja s prežeto čez desno oko.

Partizanski pevski zbor je 9. maja pel na prostori ob osamosvojitvi Trebnja. FOTO ARHIV FIZ

V vseh zgodovinskih obdobjih so bili razlogi za upor in tudi pri nas so pesmi upora nastale v času kmečkih uporov.

JOŽE RUŠKAR

Ruškar pravi, da je partizanska pesem ena od največjih narodovih vrednot. »Pesmi, ki smo jo Slovenci izvajali, včasih za svojo in pomočniki, ni bila več izvajana le ob spominjanju na vojne groze in silo žrtev množice vojak. Pesmi je spremljevala in oblikovala narodovska značja. Bila je velika pomočnica pri povzroci obnovi in izgradnji porušene domovine, razdijati pesniki pa so partizansko pesem posneli v vsaki slovenski dom. Tudi zato je bil zbor vedno lepo sprejet po nji in širši domovini. Zaradi navedenega povelj Partizanskega pevskega zbora, partizansko pesmi z veseljem in s ponosom poslušamo.

Na prstih ali koncertih, ki zaznamujejo pomembne dogodke naše revolucionarne preteklosti, vedno vlada posebno vzdušje.

»Pesmi, ki jih z nami veličinsko prepora radi občinstvo. V takih priložnostih so pomembni orisniški modrosti in povezanosti in usvajanje skoposti, ki verjame v naše vrednote in najne, da jih ohranimo tudi za bodočnost. Gledajo jo opozoriti starije, ki se jim vedno orisno oči, ko z nami prepevajo partizanske pesmi. Nimalenke se nam po koncertu zahvalijo, da ohranjamo dediščino naših novorov in norov ter s tem širimo, da partizanska pesem ne bo šla v pozabo,« je povedala kombinatka Adria Željencnik.

Himničnost

Vatjenja Primorske

Njena kolegica iz zbora Petra Vidrih je dodala, da je »prav pose-

god po Sloveniji vsi za svojo, saj spoštujejo zgodovino Primorske in njenih pogumnih ljudi. Ko se nam ob refrimih, ki se začne s tistim močnim Vsele Primorske si v novo življenje, pridružuje vsi prisotni – ni pomembno, ali jo poznamo na Primorskem, Slovenskem ali na Štajerskem – se nam kar največji koda od vztrajnosti. Bolj slavnostno kot tako stvarja ne more biti.

Četudi se ni več treba boriti za svobodo v tedanjem pomenu, se je treba še vedno boriti za kruh.

POLONA GLAVAN

penzeta po svobodi, ki našim ni misli, da bo pesem, ki jo je konec sedesetih let ugledel Rado Simonič, postala primorska himna. Medlojdo za refren, ob katerem splošni vsajeno tudi drugi od Sloveniji, si je Simonič izposodil pri se eni za Primorsko pomembni pesmi – Buzavet, ki jo je ugledel Fran Ventrunc. Pesem so tudi dru-

god po Sloveniji vsi za svojo, saj spoštujejo zgodovino Primorske in njenih pogumnih ljudi. Ko se nam ob refrimih, ki se začne s tistim močnim Vsele Primorske si v novo življenje, pridružuje vsi prisotni – ni pomembno, ali jo poznamo na Primorskem, Slovenskem ali na Štajerskem – se nam kar največji koda od vztrajnosti. Bolj slavnostno kot tako stvarja ne more biti.

O aktualnosti pesmi upora je kombinatka Polona Glavan dodala, da so »pesmi upora aktualne, dokler obstajajo razlogi za upor. V popularni kulturi in kulturni na splošno je tematika upora prav tako stalnica kot humanitarna tematika, čeprav nista bogatejske uspeva, na sonci, ki s praviro alternativna. Če govorimo o partizanski pesmi, je narodnoosvobodilna tematika zdaj res iz preteklih časov, aktualno pa usaja poznavanje k družbenim spremembam. Četudi se ni več treba boriti za svobodo v tednjem pomenu, se je treba še vedno boriti za kruh.

Pevci Partizanskega pevskega zbora v letu praznovanja 80. obletnice

1. tenor:	Lovro JAKOPINA, Tone JAMNIK, Igor KLOBASA, Samo MARN, Vinko TOMAŽIČ, Mihael USENIK, Simo ZURUNIČ
2. tenor:	Jure ČERNIČ, Franc KLOBASA, Bojan RODE, Ivan ŠEGA, Anton ZALETEL, Ignac ŽBONTAR
Bariton:	Dušan KULOVEC, Bogdan LEBAN, Jože MIKLAVIČ, Tone POTOČNIK, Miloš PORENTA, Marko RUS, Rudolf VOLK, Dušan ZUPANČIČ
Bas:	Jože DRABIK, Goran ISKRIČ, Jože KAVTIČNIK, Zvone LOGAR, Tonček MARN, Janez Martin OMERZA, Bogdan PODLESNIK, Jožef ROŠKAR, Valentin ZIBELNIK.
Dirigent:	Jakob BARBO
Harmonika:	Branko SLADIČ

Nastopi s Partizanskim pevskim zborom

14.9.2023	pri sidru v parku Zvezda ob prazniku priključitve Primorske
3.10.2023	DSO Bokalci ob njihovi 70 letnici
6.10.2023	Kočevje ob 80 letnici Kočevskega zbora
13.10. 2023	Spominska slovesnost ob spomeniku 24 talcev na Poljanah
14.10. 2023	80 letnica napada na Štampetov most
28.10.2023	Ilova gora
30-10-2023	komemoracija na Žalah
1.11. 2023	komemoracija na Urhu
25.11. 2023	praznik partizanske pesmi v Festivalni dvorani
16.12. 2023	letni koncert na Golem
24.12.2023	spominska slovesnost na Tisju (sem se opravičil)
31.1.2024	Spominska svečanost ob 80 obletnici ustrelitve 25 talcev v Šentvidu
8.3.2024	Proslava ob prazniku dneva žensk v Cankarjevem domu
9.3.2024	Na reviji zborov v Škofovih zavodih v Šentvidu
25.april 2024	Kulturni dom Slovenj Gradec: Proslava s koncertom ob Dnevu upora proti okupatorju

- 26.april 2024 Kulturni dom Semič: Koncert ob 80. obletnici Partizanskega pevskega zbora
1. maj 2024 Ljubljana Rožnik: Proslava ob 1. maju, prazniku dela
1. maj 2024 Bukovje pri Števerjanu, Italija: Koncert ob Prazniku dela
8. maj 2024 Orle nad Ljubljano: Proslava v spomin na zadnje boje pred osvoboditvijo
9. maj 2024 Grad ob dnevu zmage
11. maj 2024 Ljubljana, Kongresni trg: Koncert ob teku ob žici okupirane Ljubljane
12. maj 2024 Delavski dom v Hrastniku: Slavnostni koncert ob 80. letnici odhoda godbe v partizane
19. maj 2024 Spominski park v Trebnjem: Slovesnost v počastitev 80. obletnice osvoboditve mesta
5. junij 2024 Gallusova dvorana Cankarjevega doma, Ljubljana: Slavnostni koncert ob 80. obletnici Partizanskega pevskega zbora
18. 6. Malenškova 1, 30. obletnica Društvo vojnih invalidov
- 22.6. Cerklje, koncert za bolnico Franjo (sem se opravičil)
- 25.6. Petelinove doline, dan državnosti (sem se opravičil)
- 29.6. Nadlesk, Loška dolina, 80. letnica letališča
- 5.7. Mostec, dan borca
- 14.7. Rudno polje, 38. pohod veteranov na Triglav